

Vendégszerkesztői előszó a Turizmus Bulletin

„I. Nemzetközi Látogatógazdaság Konferencia” tematikus számhoz

Szerzők: Debreceni János¹ – Kiss Kornélia²

Habár a látogatógazdaság (visitor economy) kifejezés, annak említési gyakoriságát tekintve messze nem vetekszik a turizmus beágyazottságával, szellemisége több irányból is áthatja a turizmusról alkotott elképzeléseinket. A megközelítés elméleti keretei lehetővé teszik, hogy ne csak a turisztikai mutatókkal mérhető jelenségekre koncentráljunk, hanem a látogatás helyén élőkre és életminőségükre, illetve a látogatás helyszínének identitásépítő és helykötődést erősítő tulajdonságaira is. Másrészt a *visitor economy* arra emlékeztet bennünket, hogy a turisztikai élmény egy rendkívül összetett szolgáltatási ökoszisztéma eredménye. Bár a turizmus konvencionális mérőszámai elengedhetetlenek a piacelemzés, a beruházások és a turizmusfejlesztés érdekében, a látogatói élmény részint mégis a desztinációban élők helyi igényeit kiszolgáló infrastruktúrából ered. Egy harmadik megközelítésben a látogatógazdaság felöleli mindazokat az interakciókat, amelyek a látogató és a látogatás helyszínén lévő fizikai, társadalmi és kulturális tér között valósulnak meg. A látogató életminőségét, idejét és tapasztalását pozitívan befolyásoló tényezők nemcsak az utazásra való visszaemlékezést formálhatják, hanem a visszatérési szándékot is fokozhatják. Nem utolsó sorban a turizmus szerepet játszhat a gazdaság és a társadalom helyi szinten megjelenő kihívásainak megoldásában. Egyre gyakrabban találkozhatunk olyan esetekkel, amikor a látogatók érdeklődésének felkeltése és a desztináció vonzerejének fejlesztése együttesen segít leküzdeni egy helyi problémát, krízist, vagy akár mérsékli az adott területre irányuló nemkívánatos mértékű turizmus negatív hatásait.

Jelen lapszám a Budapesti Gazdaságtudományi Egyetem szervezésében 2024. április 11-én megrendezett I. Nemzetközi Látogatógazdaság Konferencián bemutatott tanulmányokból jelentet meg hat olyan írást, amelyek jól tükrözik a látogatógazdaság sokszínűségét, valamint rávilágítanak a terület interdiszciplináris megközelítésére és gyakorlati jelentőségére. A szezonális alternatív mérési módszereiről, a horgászturizmushoz kapcsolódó igényekről, az online éttermi véleményekről, a helyidentitás összefüggéseinek feltárásáról, a luxustermékek vásárlásáról vagy az étlapolvasás műszeres vizsgálatáról szóló cikkeket olvasva könnyen befogadható a látogatógazdaság holisztikus szemlélete. Hiszen mind a hagyományos teljesítménymérő eszközök, mind a létező piacok mélyebb megismerése, mind a helyiekkel való interakciók és a helykötődés, mind a látogató szolgáltatási környezetben szerzett legapróbb benyomásai egyformán áthatják és erősítik annak a jelenségnek a szövetét, amit turizmusként ismerünk, művelünk, kutatunk és szeretünk.

¹ adjunktus, Budapesti Gazdaságtudományi Egyetem, debreceni.janos@uni-bge.hu

² dékán, Budapesti Gazdaságtudományi Egyetem, kiss.kornelia@uni-bge.hu